BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 224 — 11 August 1939
12 Pagini
P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ARMONIE

Este un lucru arhi-cunoscut, scos de mii de ori în evidență, că dificultățile economice în genere provin mai ales în țara noastră cu 80 la sută populație rurală, din dezechilibrul dintre prețurile produselor agricole și cele ale produselor industriale.

Proteguirea industriei naționale, idee minunată menită să ne scutească de tributul pe care îl dăm străinătății pentru obiectele manufacturate, a împins la excesul tarifelor vamale ce dau unora dintre industrii un drept de monopol aproape esclusiv pe piața internă, taxele la import urcate devenind aproape prohibitive.

Cercetând proporția în care s'au scumpit mărfurile și proporția prețurilor pe cari agricultorii le obțin pe roadele muncii lor, ne putem da seama dece a ajuns la un nivel atât de scăzut puterea de cumpărare a clasei cele mai numeroase din România, țărănimea.

In interesul comerțului și industriei, trebue restabilită o armonie de prețuri și trebue redată agriculturii puterea de cumpărare de altă dată, putere care înviorează direct și indirect toată activitatea economică a țării.

In 1905 omul de stat francez Jules Méline scria:

„Prosperitatea publică este asemănătoare unui arbore: agricultura este rădăcina, industria și comerțul sunt ramurile și frunzele; dacă rădăcina nu e sănătoasă, frunzele cad, crengile se desprind și arborele se usucă".

Cum putem îngriji mai bine rădăcina — agricultura — decât prin stabilirea unei armonizări de prețuri între ce vinde și ce cumpără, armonizare ce îi va da prilej să se dezvolte și să se întărească?

Cum vor putea agricultorii să cumpere cele necesare dacă prețurile pe cari le obțin pe roade le ajung pentru hrana lor și a familiei lor, dar nu sunt îndestulătoare spre a plăti prețurile prea urcate ce li se cer pentru diverse obiecte ori unelte din comerț?

Aci intervine interesul însuși al comerțului și industriei, care își trag sursa reală de existență din buna stare a marei majorități a populației, să lupte spre a se da agriculturii satisfacția unei echilibrări de prețuri, fără de care și rădăcina și crengile și frunzele sunt sortite ofilirii.

Socoteala este de o clasică simplitate dacă notăm că din fiecare din milioanele de agricultori — mari și mai ales mici — armonizarea prețurilor, va face clientul sigur al industriei și comerțului, client care azi se abține de la cumpărări, oprit de distanța prea mare dintre suma ce a obținut din vânzarea recoltei și aceia de care are nevoe să o cheltuiască în magazinele cu mărfurile pe cari le jinduesc de atâta vreme.

Pe acest adevăr luminos ca ziua se întemeiază propășirea noastră economică și trebue să înlăturăm fără întârziere puterile monopolizatoare cari impun prețurile în domeniul industrial, cu atât mai mult cu cât nu trebue să uităm că esența însăși a vieții românești, elementul de bază și tradiție națională, este plugărimea, românească sută în sută, iar industria monopolizatoare este în majoritate în mâna elementelor alogene ale căror sentimente față de viitorul neamului nostru ospitalier, sunt în deajuns de cunoscute.

Europa sub arme

Manevrele engleze, italiene și turcești

de R. SEIȘANU

Cu toate că în fiecare an armatele fac manevre, în diferite regiuni ale teritoriilor statelor respective, manevrele din anul acesta prezintă o caracteristică specială din cauza situației internaționale, turbure și încordată.

Nici într'o altă epocă de pace n'a fost în Europa, un număr atât de considerabil de forțe armate concentrate.

Faptul că astăzi din cauza organizației lor militare și a mijloacelor de care dispun, în materie de transporturi, Germania și Italia pot trece armata lor pe „picior de război", fără măsuri speciale de mobilizare, — deoarece marile unități dispun din timp de pace de elementele ce intră normal în compoziția lor, la mobilizare, efectivele majorității regimentelor se apropie de cele de război; iar unitățile mecanizate, motorizate, blindate, sau cuirasate, se pot deplasa repede în orice direcție grație autostradelor strategice și rețelei dese de drumuri din zonele frontierelor, — se explică măsurile de simplă prevedere luate de celelalte state impuse de propria lor siguranță.

De aceea Anglia a renunțat la principiul tradițional al voluntariatului și a introdus serviciul militar obligatoriu spre a dispune din timp de pace de elemente instruite cât mai numeroase. Apoi, în manevrele recente ale aviației britanice, s'a făcut dovada că față de un eventual atac masiv al aviației inamice, teritoriul Angliei poate să fie pus în stare de apărare și protecție, atât prin avioane de recunoaștere, și de bombardament, cât și prin celelalte mijloace pasive.

Marile manevre ale armatei italiene, care s'au desfășurat, în nordul țării, în câmpia fluviului Po, iar ultima lor fază la vest de Torino, au fost interesante și instructive, nu atât din punctul de vedere tactic și strategic, cât din punctul de vedere technic și organic.

Presa italiană a ținut să sublinieze că s'ar săvârși o eroare dacă s'ar atribui manevrelor din câmpia Po, o valoare strategică, deoarece ele n'au fost în realitate decât „o experiență de natură organică".

După părerea unor observatori străini aceste manevre ar fi permis statului major italian să ajungă la concluzia, că acum este posibil marilor unități, complet mecanizate, să se deplaseze dintr'un loc în altul cu cea mai mare iuțeală; să se găsească în punctele indicate de înaltul comandament și să fie gata să intre în acțiune, — fie pentru a sfărâma o ofensivă, sau a rupe frontul adversarului, fie pentru a exploata în bune condiții un succes local.

In adevăr, trei corpuri de armată complet mecanizate— unul ușor și rapid, al doilea auto-blindat și al treilea „cuirasat" — au parcurs într'un interval de timp relativ scurt (24 — 36 ore) distanțe între 150 până la 180 km., pe căi de comunicații presupuse nepracticabile, sau foarte greu de folosit în câteva puncte și în condiții atmosferice nepriel-nice mișcării.

Direcția manevrelor a admis că aviația roșie a distrus toate podurile pe râul Tessin; iar trupele mecanizate și celelalte le-au trecut cu o ușoară întârziere.

După informațiile date de trimisul ziarului german „Völkischer Beobachter" o divizie blindată italiană a partidului albastru, care a atacat în direcția E. — V., compusă dintr'un regiment de bersaglieri-motocicliști, — un regiment de care ușoare, mijlocii și grele, artilerie de campanie și din unități de apărare antiaeriană cu serviciile lor, a executat un marș rapid impresionant. In special, regimentul bersaglierilor-motocicliști, care forma avantgarda, a parcurs 130 km. în patru ore.

Consumația zilnică în carburant pentru 10.000 de echipagii motorizate (8000 auto și 2000 motociclete a fost de 150.000 litri.

Un corp de armată „cuirasat", dotat cu material nou, între care de un Tank „M" de 11 tone, a putut să se deplaseze în regiunile muntoase cu o viteză de 40 km. pe oră.

S'au experimentat și verificat astfel în manevrele armatei italiene, formațiile speciale mecanizate, blindate și

(Continuare în pag. 2-a)

Exercițiile aviației engleze

Telegramele au anunțat la vreme marele atac aerian simulat asupra Londrei, care s'a desfășurat nopțile trecute. In clișeul nostru: pe un aerodrom londonez, piloții grăbesc spre aparatele lor cari-i așteaptă ca să pornească în căutarea „inamicului" nocturn

CURIER LONDONEZ

Familia regală în Scoția. — Rezerviștii marinei chemați sub arme. — Marinarul Nr. 1 al Marei Britanii

Regele George și regina Elizabeth însoțiți de fiicele lor, prințesele Elizabeth și Margaret-Rose, au sosit zilele acestea la castelul Balmoral din Scoția. Majestățile lor au luat o vacanță bine meritată până la sfârșitul lui Septembrie.

Dela întoarcerea lor din triumfala, dar istovitoarea călătorie în Canada și Statele Unite, regele și regina au împlinit, aproape fără întrerupere, o serie de îndatoriri sociale, care se îngrămădiseră în timpul absenței lor.

La Balmoral majestățile lor vor gusta pentru prima oară o adevărată odihnă de câteva luni încoace.

Castelul Balmoral, construit din granit, e un remarcabil exemplu de stil arhitectural caracteristic „baroniilor scoțiene". Imprejurimile sunt foarte frumoase și farmecul lor a îndemnat pe regina Victoria să facă din Balmoral reședința sa favorită.

Deatunci, acest castel a fost reședința de vară a familiei regale britanice. Regele e îndrăgostit de acest loc. Frumoasele și vastele câmpii, colinele purpurii și „loch"-urile argintii (așa numesc scoțienii locurile lor) oferă liniștea atât de necesară după oboseala impusă de grijile statului.

Prin tradiție, prima săptămână a vacanței regelui nu e întreruptă decât în cazuri urgente, de treburile statului.

După ce această scurtă „vacanță" în sensul complet al cuvântului a trecut, fiecare membru al cabinetului vine pentru câteva zile la Balmoral spre a lua contact cu majestatea sa.

„Ministrul de serviciu" e tratat ca oricare invitat într'o casă de țară engleză.

Dacă e un bun jucător de golf (ca Sir John Simon), găsește în regele George un excelent adversar. Dacă e amator de pescuit, (ca d. Neville Chamberlain), va găsi aci vaste posibilități de a-și practica sportul. Dacă e un bun trăgaci (ca Sir Samuel Hoare) se va duce împreună cu regele la vânătoare de rațe sau altele.

Regele e el însuși unul din cei mai buni ochitori din Anglia, deși, poate, nu atât de strălucit ca tatăl său, regele George al V-lea.

REZERVIȘTII MARINEI REGALE CHEMAȚI SUB ARME

Prin concentrarea a 10.500 de rezerviști de marină, Marea Britanie a atins săptămâna aceasta punctul culminant al pregătirilor sale militare pe mare, pe uscat și în văzduh, în timp de pace, din tot cursul istoriei ei.

Datorită unui sistem de curând introdus spre a asigura maximum de rapiditate în această privință, patruzeci de vase ale flotei de rezervă, cuprinzând șaptesprezece crucișetoare, au fost complet echipate cu oamenii de echipaj în răstimp de douăzeci și două de ore.

Experiența căpătată în mobilizarea din Septembrie trecut a dus la perfecționarea acestui nou sistem. In modul acesta s'a micșorat primejdia ca oamenii să fie expuși unui bombardament aerian în timp ce se găsesc în depozitele de concentrare.

Intre timp, flota de coastă s'a mutat la Rosyth și Invergordon în nordul Scoției, constituind cea mai mare flotă care a staționat în apele nordice de douăzeci de ani încoace.

Pe lângă armata regulată, 34.000 de miliției sunt acum concentrați și, în acelas timp, 135.000 de teritoriali au făcut săptămâna trecută mari manevre. Un alt zbor în masă pe distanță lungă va fi efectuat de forțele aeriene într'un viitor foarte apropiat.

MARINARUL No. 1 AL MAREI BRITANII

Promovarea lui Sir Dudley Pound ca amiral al flotei, ridică pe primul lord al marinei la cel mai înalt grad în marina britanică. Sir Dudley Pound urmează în acest rang lui Sir Reginald Tyrwhitt, ale cărui fapte la Harwich, în timpul marelui război au făcut epocă în istoria navală.

Sir DUDLEY POUND

La izbucnirea războiului în 1914, șeful actual al marinei britanice servea pe vasul „St. Vincent", unul din primele vase de tip „post-dreadnought", și a primit comanda vasului „Colossus" în Decembrie 1914. La bătălia de la Yutland, „Colossus" conducea o divizie a flotei britanice și căpitanul Pound a fost în special citat pentru serviciile sale.

„Colossus" a luptat împotriva vaselor și crucișetoarelor germane și a fost unul din puținele vase de război britanice, care a fost atins de bombele germane în timpul scurtei perioade a acțiunei flotei principale. Dela 1926, când Sir Dudley Pound a fost ridicat la rangul de contra amiral, promovarea sa a fost foarte rapidă. El a avut mai multe misiuni importante pe uscat și pe mare și a fost numit comandant suprem al flotei din Mediterană, cu rangul de amiral, în Octombrie 1935.

Când defunctul Sir Roger Backhouse a fost silit din pricina sănătății să renunțe la postul său de prim lord al mării, amiralul Pound i-a urmat în mod firesc. Noul amiral al flotei e foarte popular; e un mare strateg și un adept convins al politicei de ofensivă pe mare.

Cu Sir Dudley Pound la Whitehall, ca amiral al Flotei, cu amiralul Forbes la comanda Flotei de coaste și cu amiralul Cunningham comandant șef în Mediterana, forțele navale ale Marei Britanii se află în mâini tot atât de bune ca în orice altă epocă a istoriei sale.

SCĂDEREA ȘOMAJULUI

Ministerul Muncii a anunțat o nouă scădere a șomajului în Marea Britanie. In ultima săptămână de lucru s'au plătit salarii la 12.912.000 de oameni, ceeace reprezintă cel mai mare număr de lucrători ce s'au întrebuințat

(Continuare în pag. 2-a)

BONAPARTE

de I. VION

S'au împlinit eri, 15 August, 170 de ani de la nașterea uneia din cele mai covârșitoare personalități ale trecutului apropiat, personalitate a cărei activitate prodigioasă, zugrăvită în mii de volume, n'a încetat nici astăzi să uimească și să pasioneze lumea.

Plecând în grabă din biserica din Ajaccio, unde se dusese să se roage, Laetiția Bonaparte abea avu timpul, în dimineața zilei de 15 August 1769, să ajungă acasă și peste câteva clipe avea să dea naștere celui care mai târziu va umple Europa și lumea cu numele său, nume care va suna ca o trâmbiță: Napoleon Bonaparte.

Bursier al regelui Franței la școala militară din Paris, micul corsican nu se gândea la 1784 că va sui treptele Tronului celor cari îi înlesneau ascensiunea și nimic din aparența sa nu-l desemna la început, a deveni vreodată cuceritorul lumii.

Locotenent la 22 de ani, la 25 de ani era general de brigadă, când fu arestat ca suspect, dar liberat după 13 zile și numit comandant al artileriei din Civita Vecchia.

Sunt prea cunoscute etapele revoluției franceze și ale ascensiunii lui Napoleon, ca să insistăm prea mult, dar soarta Europei și a corsicanului de geniu se decidea în clipa când Barras îi propunea lui Bonaparte să ia comanda armatei Convenționalei:

— Iți dau trei minute de gândire!

Nu ambiția îndrăsneață a unui ofițer necunoscut, care și-a pus în gând să devină stăpânul țării lui, l-a împins în primele rânduri, ci calitățile sale de comandant, calități de care Franța avea nevoe spre a ieși din anarhia deslănțuită de revoluție.

Istoricii sunt de acord că el era cel indicat să transforme debandada în coeziune națională, să oprească delapidările și prin geniul său militar să transforme totul pen-

(Continuare în pagina 2-a)

Napoleon I

Măria Sa Marele Voevod Mihai repartizat ca aspirant în statul major al distrugătorului „Regina Maria"

„Monitorul Oficial" de Luni publică următorul decret regal:

Art. 1. — Pentru a-Mi arăta dragostea pentru marina Mea, Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba Iulia se va înscrie în cadrele ofițerilor activi ai marinei Regale, cu gradul de aspirant și vechimea din 25 Octombrie 1937, repartizându-se la Depozitele maritime de echipaje și materiale, în Statul Major al Distrugătorului „Regina Maria".

Art. II. — **Ministrul Nostru secretar de stat la departamentul aerului și marinei este însărcinat cu executarea decretului de față.**

Dat în București la 13 August 1939.

CAROL

Concentrările pentru manevrele din toamnă și pentru instrucție

Comunicatul Nr. 4

Se mai concentrează pentru instrucție urmând a se prezenta la unitate, pe data de 17 August 1939, ofițerii, subofițerii și trupa care fac parte din „Centrul de instrucție al apărării contra aeronavelor" și au asupra lor ordine de chemare urgentă, de culoare galbenă, cu 5 stele și ștampila F. A. 1.

Noui restricții impotriva evreilor in Cehia

Praga, 14 (Rador). — *Poliția din Praga a publicat Luni un decret prin care se interzice evreilor frecventarea în principalele restaurante, cafenele, băi publice și bazine.*

Intreprinderile aparținând evreilor sau de obicei frecventate de evrei vor trebui să poarte o inscripție: „Intreprindere evreiască".

Restaurantele, cafenelele, băile publice și bazinele cari doresc să primească și clienți evrei trebue să înființeze secții speciale pentru ei.

Evreii nu mai au voie să intre nici în parcurile publice și în halele de alimente ale municipiului.

Decretul intră în vigoare peste două săptămâni.

Cutremur in Spania

Madrid, 14 (Rador). — Un puternic cutremur de pământ a fost resimțit Luni în provincia Badajoz, la ora 3 și 30 a. m.

Nu sunt victime. Pagubele sunt neînsemnate.

——xX⊙●⊙Xx——

Perchiziții și arestări la Dublin

Dublin, 14. (Rador). — *Poliția a făcut percheziții la locuințele mai multor irlandezi bănuiți a fi membri ai armatei revoluționare irlandeze.*

Au fost făcute trei arestări.

Percheziții și arestările sunt primele făcute pe baza noii legi a siguranței publice.

ALTĂ EXPLOZIE

Londra, 14 (Rador). — **Duminică seara s'a produs o puternică explozie într'o baracă de pe un loc neîngrădit din apropiere de Coventry. Baraca a fost complet distrusă. Geamurile clădirilor din vecinătate s'au sfărâmat.**

Se crede că baraca servea de câteva zile drept loc de întrunire unor membri ai armatei revoluționare irlandeze.

——xX⊙●⊙Xx——

Cinci persoane omorâte de explozia unei petarde

Roma, 14 (Rador). — **Cinci persoane au fost omorîte și numeroase altele rănite la Lucerna, în apropiere de Foggia, în urma exploziei unei petarde ce urma să fie folosită la sărbătoarea Sf. Hipolit, protectorul acestui oraș.**

——ox⊙❖⊙xo——

IN OLANDA

D. GEER
noul șef al guvernului olandez constituit zilele trecute